

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

III МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

**Місце проведення: Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

**Ministry of Education and Science of Ukraine
National Academy of Educational Sciences of Ukraine
Association of Universities of Ukraine
Odessa Regional State Administration
Odessa City Council
Odessa Regional Advanced Training Institute for Teachers
Education and Culture Centre «Confucius Institute»**

**SOUTH UKRAINIAN NATIONAL PEDAGOGICAL UNIVERSITY
NAMED AFTER K. D. USHYNsky**

**THIRD INTERNATIONAL CONGRESS
«GLOBAL CHALLENGES OF PEDAGOGICAL EDUCATION
IN ACADEMIC SPACE»**

18-21 May 2017

South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky
26, Staroportofrankivska Str.

Odessa
2017

Рекомендовано до друку рішенням ученої ради
Південноукраїнського національного педагогічного університету
імені К. Д. Ушинського
(протокол № 11 від 27 квітня 2017 року)

Укладачі:

Чебикін Олексій – доктор психологічних наук, академік НАПН України (голова)
Ананьєв Антон – кандидат психологічних наук, приват-професор (Україна)
Андрющенко Віктор – доктор філософських наук, академік НАПН України (Україна)
Богущ Алла – доктор педагогічних наук, академік НАПН України (Україна)
Білова Наталія – кандидат педагогічних наук, приват-професор (Україна)
Балуба Ігор – кандидат історичних наук, начальник відділу педагогічної та післядипломної освіти Міністерства освіти і науки України (Україна)
Бідний Григорій – професор Університетського коледжу м. Нью Джерсі (США)
Богданова Інна – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Гаєвець Яна – кандидат педагогічних наук, викладач (Україна)
Гайжугіс Альгірдас – габілітований доктор гуманітарних наук, академік, член-кореспондент Академії наук Литовської республіки (Литва)
Дін Сін – PhD, координатор Освітньо-культурного центру КНР «Інститут Конфуція» (Китай)
Джангулашвілі Леван – професор (Грузія)
Джуринський Петро – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Долинський Борис – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Жаровцева Тетяна – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Жук Олександр – доктор педагогічних наук, професор (Білорусь)
Задорожна Любов – кандидат філософських наук, заступник директора Одеського обласного інституту вдосконалення вчителів (Україна)
Койчева Тетяна – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Копусь Ольга – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Курлянд Зінаїда – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Мартінова Раїса – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України (Україна)
Музиченко Ганна – доктор політичних наук, професор (Україна)
Наумкіна Світлана – доктор політичних наук, професор (Україна)
Осипова Тетяна – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Пальшкова Ірина – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Попова Олександра – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)
Саннікова Ольга – доктор психологічних наук, професор, академік НАПН України (Україна)
Симоненко Світлана – доктор психологічних наук, професор (Україна)
Скворцова Світлана – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України (Україна)
Тарасенко Ольга – доктор мистецтвознавства, професор (Україна)
Хмель Наталя – кандидат психологічних наук, приват-професор (Україна)
Яковлева Марина – кандидат психологічних наук, доцент (Україна)

Усі матеріали друкуються в авторській редакції.

Глобальні виклики педагогічної освіти в університетському просторі : матеріали
Г 54 III Міжнародного Конгресу (м. Одеса, 18-21 травня 2017 року) / Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 678 с.

ISBN 978-966-916-275-5

До збірника ввійшли матеріали III Міжнародного Конгресу «Глобальні виклики педагогічної освіти в університетському просторі», присвяченого узагальненню педагогічних, психологічних та соціально-політичних аспектів підготовки сучасного вчителя; системі формування духовного та інтелектуального потенціалу сучасної молоді; перспективним психолого-педагогічних концепціям підготовки вчителя в системі університетської освіти; інноваційним авторським педагогічним технологіям.

Збірник рекомендовано для широкого кола фахівців, які цікавляться проблемами педагогічної освіти.

УДК 378.4:37.015.3+001
ББК 74+72я43

механізм поєднання думки та руху. За рахунок чого новий матеріал сприймається більш цілісно та природно. Окрім цього, під впливом тренувань в організмі відбуваються структурні зміни. Сила, рівновага, рухливість, пластичність нервових процесів відбуваються на рівні вищої нервової діяльності. Удосконалюється регулююча та координуюча роль нервової системи. Особливо актуальне застосування нейрофітнесу для дітей з особливостями у розвитку. На ранніх стадіях розвитку людини її нервові центри не спеціалізовані за функціями, послаблений рівень аферетно-еферетних зв'язків, невідрегульовані корко-підкоркові рівні імпульсації та перекриття між різними зонами мозку. У дитячому віці патологія має більш серйозні наслідки ніж в дорослому, тому що у дорослого основні функції життєдіяльності вже закладені. У дітей поряд із первинною патологією більш виразно виникають вторинні відхилення, які мають негативні наслідки для розвитку особистості дитини ніж сама патологія. Навіть тоді, коли первинну патологію було ліквідовано, вторинні відхилення можуть вже сформувати свою систему психофізичних вад [4]. Розроблені на початку 90-х років П. Денісом комплекси нейрогімнастики структурно поділяються на два типи: перший – це рухи, що пересікають середню лінію тіла людини. Активізуючи природні механізми передачі інформації, оптимізуючи роботу нервових процесів, відкриваючи можливості безпосередності процесів психофізичних функцій, що формує пізнавальні можливості. Другий тип – це асиметричні рухи, які спрямовані на контроль за рухами. Такі вправи потребують значного напруження м'язів та витрат енергії. Як правило, це статичні рухи, які залежать від концентрації свідомості. Подальший розвиток отримали вправи нейрофітнесу, які були спрямовані на стимуляцію вищих психічних функцій через сенсомоторний рівень. Така гімнастика обов'язково вміщує дихальні вправи, масаж і самомасаж, ігри-вправи на формування уваги та подолання стереотипів, вивчення власної тілесності та часово-просторових уявлень, розвиток слухового пізнання (почуття ритму, розуміння мовлення, звуконаслідування), вправи, що розвивають тактильну, зорову, рухову, слухомовлену пам'ять. Робота з м'язовими блоками у вигляді розтягування, релаксації і т. ін. [5]. Таким чином, нейрофітнес – нова наукова галузь, яка потребує вивчення та методичної розробки із впровадженням у освітній процес.

Література

1. Блейк С. Использование достижений нейропсихологии в педагогике США. Научно-теоретический журнал «Педагогика» / С. Блейк, С. Пейп, М. Чошанов. – № 5. – 2004. – С. 85-90.
2. Зубков Б. / Brain-fitness-VIP-Premier. – file:/Users/User/Desktop / Brain-fitness-VIP-Premier.pdf / Б. Зубков, Brain Fit. –2013. – С. 145-147.
3. Семенович А.Н. Нейрофизиологическая коррекция в детском возрасте. Метод замещающего онтогенеза. Учебное пособие / А.Н. Семенович. – М. : Генезис. – 2007. – 474 с.
4. Яшна О.П. Теоретичні психолого-педагогічні основи вчення про доміную та дезрегуляторну детермінанту: Фізична реабілітація та рекреаційно-оздоровчі технології : [наук. журн.] / О.П. Яшна, О.М. Макаренко, Д.І. Бойко. – Харків : ХДАФК, 2016. – № 3. – С. 275-281.
5. Макаренко О.М. Теоретичне вивчення патологічної дезрегуляторної детермінанти в аспекті застосування психофізичної корекції / О.М. Макаренко, Д.І. Бойко., О.П. Яшна. – XVI Міжн. науково-практ. конф. «Медико-біологічні проблеми фізичної культури, спорту та здоров'я людини». Збірник наукових праць. Випуск 16 / Під ред. С.Б. Гетьманцева. – Миколаїв : МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2016. – С. 27-30.

СЕКЦІЯ 3. ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

РОЛЬ ПЕРИНАТАЛЬНОЇ ПАТОЛОГІЇ ЦНС У ВИНИКНЕННІ МОВНИХ ПОРУШЕНЬ У ДІТЕЙ

Арнаутова Л. В.

Університет Ушинського, Україна

В останні роки спостерігається зростання частоти перинатальних уражень мозку. Збільшується кількість дітей, які мають порушення психічного, мовного і моторного розвитку різного ступеня важкості [1].

Етіологія і патогенез загального недорозвитку мовлення різноманітні, але з клінічної точки зору найбільше значення має група загального недорозвитку мовлення, яка пов'язана з раннім органічним ураженням центральної нервової системи.

При органічному враженні центральної нервової системи виділяють два основних види порушень:

1) дизонтогенетичні – як наслідок недорозвинення певних структур і фізіологічних систем або відставання термінів їх формування (прикладом таких порушень є загальне недорозвинення мовлення);

2) енцефалопатичні – як наслідок пошкодження тих чи інших структур центральної нервової системи [3].

Структура мовної недостатності і процеси компенсації багато в чому визначаються тим, коли сталося мозкове ураження. На сьогодні доведено, що від тривалості ураження в залежить характер аномалії розвитку мозку в цілому.

Відомо, що закладка нервової трубки плода, з якої в подальшому розвиваються спинний і головний мозок, відбувається на 3-му тижні ембріонального періоду, але розвиток головного мозку у дитини триває і після народження. Третій-четвертий місяці внутрішньоутробної життя вважаються періодом найбільшої диференціації нервових клітин, диференціювання яких порушується під впливом несприятливих факторів. У залежності від того, які відділи нервової системи найбільш інтенсивно розвиваються в період впливу того або іншого шкідливого чинника, недорозвинення може стосуватися переважно рухових, сенсорних, мовних або інтелектуальних функцій. При несприятливих умовах протягом усього внутрішньоутробного розвитку може мати місце недорозвинення всього мозку в цілому, з більш вираженим ураженням окремих мозкових структур, що обумовлює виникнення складного дефекту, наприклад поєднання олігофренії з моторною алалією і т. ін.

Асфіксія (киснева недостатність) призводить до важких поразок багатьох відділів нервової системи. Основне ураження мозку при асфіксії включає запальний некроз нервових клітин, ураження базальних гангліїв і таламуса. Унаслідок коливань артеріального тиску і розладів центральної регуляції судинного тону порушується мозковий кровообіг [4].

Найбільш чутливими і уразливими по відношенню до асфіксії є гігантські пірамідні клітини п'ятого шару рухової зони кори головного мозку, які є першими нейронами еферентних шляхів. Ураження пірамідних клітин призводить до порушення синтезу електричного потенціалу і, отже, порушення передачі імпульсу до м'язів, що є причиною моторних дисфункцій.

Таким чином, можна виділити асфіксію новонародженого як один з найважливіших факторів ризику виникнення мовної патології у дітей.

До післяпологових тератогенних чинників, що викликають порушення розвитку мовних і немовних функціональних систем, відносяться перенесені в ранньому дитячому віці захворювання, лікування яких супроводжується застосуванням антибіотиків.

За даними деяких дослідників, антибіотики згубно впливають на становлення мовної функції. Антибіотики підвищують чутливість певних нейронних груп, діяльність яких синхронізується і розповсюджується на інші клітини. За даними Набієвої Т. Н. близько 50% піддослідних приймали антибіотики у ранньому дитинстві. Десять з них почали заїкатися протягом місяця після закінчення курсу лікування без будь-якої іншої видимої причини [4].

Незважаючи на відсутність прямих доказів, передбачається, що, можливо, систематичні призначення антибіотиків у ранньому дитинстві, до становлення мовлення є провокуючим фактором виникнення її порушень.

У дітей із загальним недорозвиненням мовлення змінюється електрична реактивність сенсомоторної кори навіть у спокої. Сенсомоторна кора є центром регулювання як рухів, так і мови. Прояви дизонтогенетичного розвитку мозку цих дітей викликають незрілість рухової сфери, яке супроводжує провідне мовленнєве недорозвинення.

У всіх дітей із загальним недорозвитком мовлення відзначається менша, ніж в нормі активація кори півкуль, особливо передньо-асоціативних відділів. Для них також характерна слабка реорганізація активності при сприйнятті значимих стимулів: найбільш реактивні задні відділи кори, а реактивність передньо-асоціативних зон кори значно слабкіша, ніж у нормі [2].

Корекція загального недорозвинення мовлення вимагає комплексного медико-педагогічного підходу і повинна здійснюватися шляхом тісної взаємодії лікарів, логопедів і батьків дитини. Рання медична діагностика мовленнєвої патології спільно з педагогічною діагностикою рівня мовленнєвого розвитку з розробкою програм логопедичної корекції безумовно будуть успішними.

Література

1. Баранов А.А. Состояние здоровья детей в Российской Федерации: журнал «Педиатрия», т. 91, № 3 / А.А. Баранов – М.: «Дом печати «Столичный бизнес», 2012. – 372 с.
2. Вятлева О.А. Ритмы сенсорной области коры при движении и мысленном его воспроизведении у здоровых детей и детей с нарушениями речи: диссертация кандидата биологических наук: спец. 03.00.13 «Физиология» / Вятлева О.А. – Москва, 1993. – 237 с.
3. Жукова Н.С., Мастюкова Е.М., Филичева Т.Б. Преодоление общего недоразвития речи у дошкольников: монография / Жукова Н.С. – М.: 2003. – 320 с.

AKMEOLOGICAL AND COMPETENCE APPROACHES TO THE PREPARATION OF FUTURE TEACHERS OF PHYSICAL CULTURE FOR THE HEALTH SAVINGS ACTIVITIES IN THE BASIC SCHOOL

Bezcopylny O. O.

Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy, Ukraine

The improvement of the educational system of Ukraine in the field of physical education and sport is conditioned by a number of objective circumstances, namely, insufficient consideration of the role of physical education in strengthening the health of students.

An effective factor for enhancing professional motivation and increasing the level of readiness of future teachers of physical culture for the implementation of educational activities in accordance with specific conditions, requirements and tasks of professional activity can be the introduction of an acmeological and competence approach to modern higher sports education.

Particular attention was devoted to elucidating various aspects of professional training of future teachers of physical culture in higher educational institutions O. Yu. Azhyppo, P. B. Dzhurynsky, Ye. A. Zakharina, L. I. Ivanova, L. P. Sushchenko, O. V. Tymoshenko, B. M. Shyyan and others. Yu. V. Drahnyev, M. D. Dyachenko, O. V. Kozhedub, O. O. Samsonova, L. B. Sluzhyns'ka et al. consider some aspects of the introduction of the acmeological approach to higher education.

I. V. Ivaniy, O. V. Onopriyenko, O. V. Skaliy, N. Sh. Fazlyeeva, S. V. Khomenko and others highlight the specifics of introducing a competence approach in the professional training of future physical education teachers in higher education institutions.

One of the tasks of modern higher pedagogical education is the development of a model of acmeological competence of the future teacher of physical culture. This is due to the development of the moral consciousness of the future teacher, the strengthening of his physical, mental, spiritual and social health, a positive attitude towards life, trust in people and society, and as a result – the development of spirituality as a value component of the teacher's acmeological culture.

Implementation of acmeological approach in modern higher pedagogical education, is «a powerful factor, providing an increase of professional motivation of future teachers through development of their creative potential and allows you to identify and effectively use personal resources to achieve success in professional activities on the basis of the formation of acmeological orientation of the individual», says S. O. Panova [1, p. 3].

For the formation and development of acmeological competence of future teachers of physical culture requires the following conditions:

- The presence of the acmeological directed educational environment of the higher educational institution;
- Create in the University of an atmosphere of cooperation and innovative search;
- Creation of system of improvement of qualification of the teaching staff;
- Provision of psychological and acmeological support for the development of acmeological competence;
- Providing complex diagnostics of motivation, the level of formation of cognitive, procedural, personal and reflexive components in the structure of readiness.

The following main characteristics of professional competence of teachers of physical culture I. V. Ivaniy identifies: personal-humane orientation; the ability of systemic vision of educational reality in the field of physical culture and system of action in the professional-pedagogical situation; the ability of systemic vision of educational reality in the field of physical culture and system of action in the professional-pedagogical situation; ability to integrate domestic, foreign, historical and modern, innovative athletic-health-improvement to experience; creativity in the professional field; the presence of a reflexive culture, on the basis of the scientific-methodical analysis of the problem of competence approach in the preparation of teachers of physical culture [2, p. 44].

On the special importance of the formation of health savings competence of teachers of physical culture, indicate, scientists I. V. Ivaniy [2], S. S. Kodym's'kyy, N. N. Chaychenko [3], B. M. Shyyan [4] et al. This is «determined by the current trends in the development of physical education and the need to train highly qualified personnel who are able to effectively implement the tasks of forming, maintaining and strengthening the health of students,» I. V. Ivaniy believes [4, p. 18].